

OBSAH

PŘEDMLUVA	7
ÚVOD	9
I. ANATOMICKÉ POZNÁMKY	11
A. Mimojaterní část portálního systému	13
Žíla slezinná	13
Horní žíla mesenterická	14
Vrátnice	15
Přídavné žíly portální	15
Spojky portálního systému s oběhem dutých žil	15
B. Cévní větvení jaterní	17
Větvení portální	17
Jaterní šterbiny	19
Jaterní segmenty	20
Žíly jaterní	22
II. ČÁST VŠEOBECNÁ	23
A. Historie	25
B. Pojmenování	27
C. Technika	28
Rentgenové vybavení	28
Seriografie	29
Potřeby k vyšetření	31
Punkční jehla	31
Kontrastní látka	32
Příprava nemocného	32
Premedikace	33
Poloha nemocného při vyšetření	33
Spolupráce s nemocným	34
Nativní snímek	34
Označení sleziny a místa vpichu	34
Punkce sleziny	35
Zkouška správné polohy jehly	36
Vstříkávání kontrastní látky	37
Snímkování	37
Po vyšetření	38
Opakování vyšetření	38
Spojení s jinými vyšetřeními	38
Nezdařená vyšetření	39
D. Příhody	40
Komplikace	40
Slezina po vyšetření	43
E. Kontraindikace	44
F. Normální splenoportogram	45
Slezina	45
Žíla slezinná	46
Vrátnice	49
Jaterní venogram	50

Jaterní opacita	53
Žíly jaterní	54
G. Dynamika splenoportografie	55
Odtok ze sleziny	55
Rychlost proudu	56
Rozdělení krevního proudu	60
H. Patologický splenoportogram	61
Změny šířky žil	61
Změny délky žil	62
Změny průběhu a tvaru žil	62
Změny náplně žil	63
Změny rychlosti portálního proudu	64
Kolaterální oběh	64
III. ČÁST SPECIÁLNÍ	67
A. Choroby sleziny	69
Splenomegalie při onemocnění systémovém	70
Splenomegalie při mimojaterním portálním uzávěru	75
Splenomegalie při chorobách jater	86
Nádory sleziny	86
Úrazy sleziny	87
B. Choroby jater	88
Choroby difusní	88
Hepatitis s převahou zánětlivou	90
Hepatitis s tvorbou pojiva	97
Cirhosa s pokročilou pojivovou přestavbou	105
Ostatní difusní choroby	113
Ohraničené jaterní procesy	115
Nádory jater	115
Maligní nádory	117
Malé solitární nebo ojedinělé nádory	120
Větší solitární nebo ojedinělé nádory	122
Mnohočetné metastasy	128
Benigní nádory	137
Parazitární cysty	139
Jaterní absces	139
C. Choroby pankreatu	147
Choroby zánětlivé	147
Změny prvního stupně	148
Změny druhého stupně	152
Změny třetího stupně	160
Nádory pankreatu	167
Nádory operabilní	167
Nádory neoperabilní	168
D. Nádory ostatních orgánů v okolí splenoportálního kmene	179
Nádory retroperitonea	179
Nádory ledvin a nadledvinek	182
Nádory tlustého střeva	184
Nádory žlučníku	186
Nádory žaludku	191
E. Velké syndromy břicha	202
Krvácení do zažívacího traktu	202
Bolestivý syndrom břicha	206
Žloutenka	206
Ascites	207
ZÁVĚR	209
LITERATURA	210